

UF 1-1 Introducció als Sistemes Operatius

Apartat 1 Sistemes Operatius

Apartat 2 Procés

Apartat 3 Gestió de treballs i Gestió d'E/S

2.1 Gestió del Processador

El nucli del sistema operatiu controla totes les operacions que impliquen processos i representa només una petita part del codi de tot el sistema operatiu, però que es fa servir àmpliament. Es troba a la memòria principal.

El nucli del sistema operatiu consta de dues parts principals:

- **Control de processos:** manipulació d'interrupcions , creació i destrucció de processos, canvi d'estats de processos, sincronització de processos, comunicació entre processos, manipulació de blocs de control de procés.
- **Control de dispositius:** suport d'activitats d'E/S, assignació d'emmagatzematge, sistema d'arxius, estadístiques del sistema.

2.1.1 Els Processos

Un **programa** és una seqüència d'instruccions o accions definides *a priori* que poden ser executades per part d'un processador.

Un **procés** és una seqüència d'accions derivades de l'execució d'una sèrie d'instruccions.

Un procés s'estableix per l'acció del processador, que executa el programa associat.

Mitjanes de càrrega dels últims 1, 5 i 15 minuts: 0,08, 0,06, 0,06

Nom del procés ▼	Usuari	% de CPU	Identificador	Memòria	Prioritat
applet.py	marc	0	2666	9,3 MiB	Normal
at-spi2-registryd	marc	0	1916	608,0 KiB	Normal
at-spi-bus-launcher	marc	0	1909	612,0 KiB	Normal
cat	marc	0	2365	100,0 KiB	Normal
cat	marc	0	2364	100,0 KiB	Normal
chrome	marc	0	3395	94,1 MiB	Normal

 chrome
 chrome
 chrome --type=
 chrome --type=
 chrome --type=
 chrome --type=
 cinnamon
 cinnamon-laun
 cinnamon-scre
 cinnamon-sess
 cinnamon-setti
 csd-printer
 dbus-daemon
 dbus-daemon
 dbus-launch
 dconf-service
 gconfd-2

Propietats del procés

Propietats del procés «chrome» (PID 3395):

Memòria	94,1 MiB
Memòria virtual	882,0 MiB
Memòria resident	126,0 MiB
Memòria d'escriptura	94,1 MiB
Memòria compartida	66,4 MiB
Memòria del servidor X	N/D
CPU	0%
Temps de CPU	19 segons
Iniciat	Mon Sep 28 10:46:48 2015
Prioritat	0
Prioritat	Normal
Identificador	3395
Context de seguretat	unconfined
Línia d'ordres	/opt/google/chrome/chrome --type=renderer --lang=ca -

2.1.1 Els Processos

Un procés és una activitat que té un programa associat, el qual té una entrada, una sortida i un estat.

Un únic processador pot ser compartit entre **diversos processos** amb un cert algorisme de planificació, que determina quan s'ha d'aturar la feina en un procés i donar servei a un altre de diferent.

2.1.1 Els Processos

Cada **procés** es representa al sistema operatiu per un conjunt de **dades** que inclou tota la informació necessària que el **defineix**.

Aquest grup de dades es coneix com a *bloc de control del procés (PCB)* i *dóna nom a l'estructura on s'emmagatzema* tota la informació que el sistema operatiu necessita per poder executar un programa.

2.1.1 Els Processos

El bloc de control del procés (PCB) conté les dades següents:

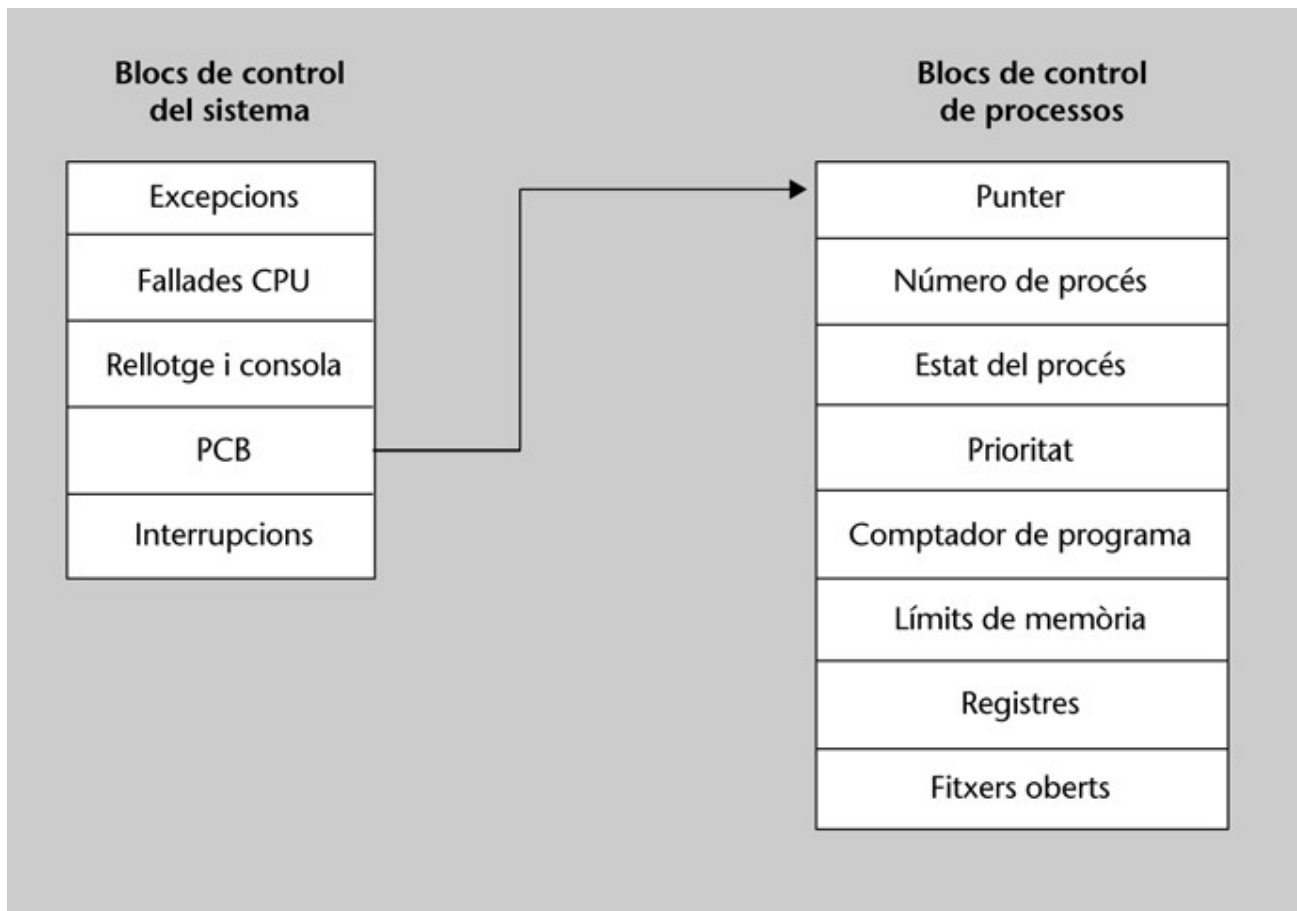
- Tipus de procés.
- Privilegis.
- Prioritat.
- Estat del processador.
- Comptador de programes.
- Recursos que té assignat el procés: impressores, pantalles, etc.
- Mapa de la memòria: descripció de la zona de memòria on s'hagi carregat el procés.
- Fitxers oberts.
- Procés pare.
- Processos fills.

2.1.1 Els Processos

En general, el sistema operatiu disposa d'una estructura anomenada *bloc de control del sistema (SCB)*, on hi ha enregistrada tota la informació que es pot necessitar en qualsevol moment sobre aquest.

- La llista de processos (**actius i no actius**).
- Un apuntador adreçat al procés que utilitza el processador.
- Un apuntador adreçat a la cua dels processos preparats.
- Un apuntador adreçat a la cua dels processos bloquejats.
- Un apuntador adreçat a la cua dels processos suspesos preparats.
- Un apuntador adreçat a la cua dels processos suspesos bloquejats.
- Els identificadors de les rutines necessàries per tractar les interrupcions produïdes pel programari, el maquinari o altres situacions.

2.1.1 Els Processos

2.1.1 Els Processos

Alguns processos necessiten accedir al processador més vegades que d'altres. Això es fa per mitjà de les **prioritats**.

- **Prioritats assignades pel sistema operatiu.** El sistema assigna prioritats als processos en el moment de començar l'execució.
- **Prioritats assignades pel propietari.** L'usuari assigna al procés la prioritat amb què s'ha d'executar.

Mitjanes de càrrega dels últims 1, 5 i 15 minuts: 0,20, 0,13, 0,09

Nom del procés ▼	Usuari	% de CPU	Identificador	Memòria
applet.py	marc	0	2666	9,3
at-spi2-registryd	marc	0	1916	608,0
at-spi-bus-launcher	marc	0	1909	612,0
cat	marc	0	2365	100,0
cat	marc	0	2364	100,0
chrome	marc	0	3720	32,5
chrome	marc	0	3683	26,6
chrome	marc	0	3659	53,1
chrome	marc	0	3395	94,4
chrome		0	2492	209,6
chrome		0	2356	45,7
chrome		0	2409	5,0
chrome		0	2405	54,3
chrome		0	3710	5,4
chrome				184,0
chrome				168,0
cinnamon				73,9
cinnamon				8,9
cinnamon				2,6
cinnamon-session	marc			3,1
cinnamon-settings-daemon	marc			10,1
csd-printer	marc	0	2142	1,3
dbus-daemon	marc	0	1913	424,0

2.1.1 Els Processos

Una **interrupció** és la **presència d'una situació** o d'un senyal que obliga el sistema operatiu a prendre el control del processador per estudiar-la i tractar-la.

L'existència de les interrupcions a l'ordinador és un fet molt important pels motius següents:

- Control d'errors de maquinari o del programari que s'executa.
- Permet la utilització simultània del processador i de la gestió de les operacions d'E/S.
- Permet fixar períodes de temps durant els quals s'assigna el processador a un procés, i permet repartir el temps del processador entre tots els processos que hi ha.
- Permet reconèixer *events externs que ha de controlar el sistema*.

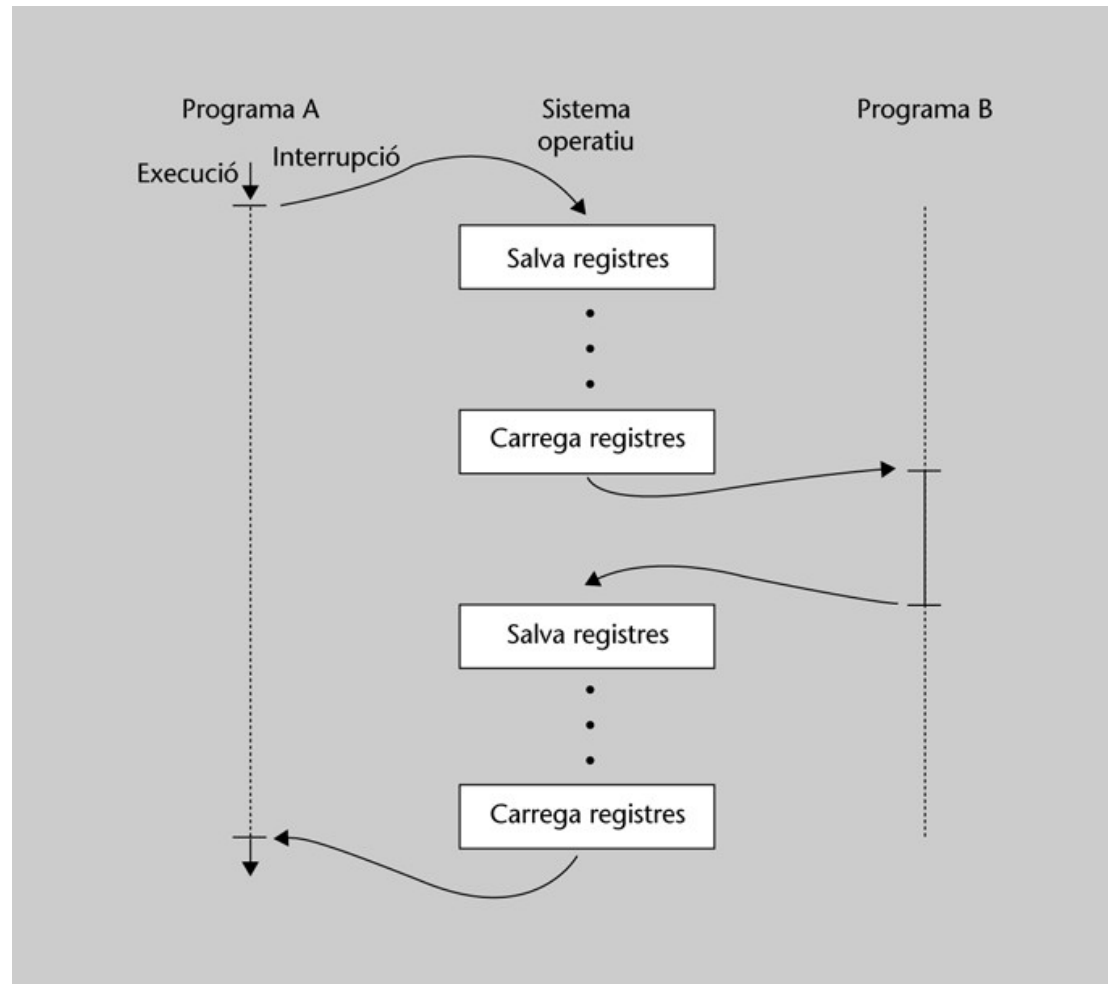
2.1.1 Els Processos

Tipus d'Interrupcions:

- a) Interrupcions del maquinari: Són interrupcions que es produeixen inesperadament i independentment del processament per causes alienes al processador.
  - Interrupcions d'E/S.
  - Interrupcions externes.
  - Interrupcions de tornar a començar.
- b) Interrupcions del programari: Són les produïdes per les crides al sistema operatiu, a qui donen el control del processador perquè executi el servei sol·licitat.
- c) **Excepcions** :Una excepció és un tipus d'interrupció que es produeix per un funcionament deficient del programa que ha generat l'error

2.1.1 Els Processos

Definim un **canvi de context** com un conjunt d'accions que fa el sistema operatiu per canviar el procés que es troba en execució al processador.

2.1.1 Els Processos

Operacions amb els processos

Els sistemes que administren els processos han de poder **crear**, destruir, suspendre, reprendre, canviar la prioritat, **bloquejar** i distribuir un procés.

Per fer-ho, disposen de certes funcions que faciliten la manipulació del sistema operatiu mitjançant crides al sistema o des de l'interpret d'ordres.

2.1.2 Estats del processos

Els blocs de control de processos (PCB) s'emmagatzemen en **cues**, cada una de les quals representa un estat particular del procés.

Els estats dels processos són interns del sistema operatiu. **L'usuari sempre veurà el seu procés en execució**, independentment de l'estat en què es trobi internament el procés en execució.

2.1.2 Estats del processos

